

Kuno Fencker
Inatsisartunut ilaasortaq, Siumut

15-02-2024
Sagsnr. 2024-2917

**Tunisassianik USA-mut avammut nioqquteqarniarneq pillugu § 37
naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 021-2024-mut akissut**

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Asasara Kuno Fencker

Apeqqutinnut, matumuuna akineqartunut qujanaq.

Akissuteqarnissami Naalagaaffinngornissamut Nunanullu allanut Naalakkersuisoqarfik aamma Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik (Kalaallit Nunaanni killeqarfimmi nakkutilliineq) tapersiissuteqaqquneqarput, kingullertullu taasap Danmarkimi Fødevarestyrelsi tapersiissuteqaqqusimallugu.

**Apeqqut nr. 1. Nunatsinnit USA-mut aalisakkanik aamma raajanik
toqqaannartumik avammut tunisassiorniarnep
periarfissaasinnaannaanut piumasaqaatit periutsillu sooqqissaarnerinik
Naalakkersuisut ersarissaasinnaappat?**

Akissut: Apeqqutip 1-ip akinissaanut Fødevarestyrelsi akissuteqaqquneqarpoq, imalu oqaaseqarpoq.

”

Avammut annissinissaq siunertaralugu Kalaallit Nunaanni inuussutissanik nioqqutissiornermut Fødevarestyrelsi oqartussaavoq. Suliassaqarfik Bekendtgørelse for Grønland om fødevarevirksomheder (Suliffeqarfiit inuussutissalerisut pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarut)-itigut kiisalu inuussutissalerinermi eqqiluisaarnissaq aamma inuussutissat isumannaatsuunissaat pillugit nalunaarutitigut atuutsilersinneqartutigut malittarisassiunneqarput.

Taassumap saniatigut inuussutissanik Kalaallit Nunaannit annissineq bekendtgørelse for Grønland om samhandel og eksport af fødevarer og fødevarekontaktmaterialer (fødevareudførselsbekendtgørelse/inuussutissanik

annissinermut nalunaarut) (niueqatigiinneq, inuussutissanillu avammut nioqquteqarneq, inuussutissanullu poortuutissat imaluunniit atortut inuussutissanut attuuttussat pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarut)-itigut malittarisassiuunneqarpoq.

Kalaallit Nunaannit aalisakkanik, raajanillu USA-mut avammut nioqquteqarniarnermut atatillugu, inuussutissanik annissinermut nalunaarummi piumasagaatit tulluuttut erseqqissaatigissallugit naleqquppoq:

Tak. § 3, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfii inuussutissalerisut annissuisartut Fødevarestyrelsimit akuerisaasimanissaanik imaluunniit nalunaarsorsimanissaanik piumasagaateqartoq. ”§3: Niueqatigiinneq imaluunniit avammut nioqquteqarneq imaluunniit inuussutissanut poortuutissat imaluunniit atortut inuussutissanut attuuttussat, Suliffeqarfii inuussutissalerisut pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarummi malittarisassat naapertorlugit suliffeqarfimmit avammut nioqquteqarnissaminik akuersaasumit imaluunniit nalunaarsorsimasumit taamaallaat pisinnaapput”.

Tak. §5, imm.1, Nunami tiguisussami nioqqutissanik eqqussinermi qaqugukkulluunniit piumasagaatit pillugit suliffeqarfii malinnaanissaanik piumasagaatinik aalajangersaasoq. ”§5, imm. 1: Suliffeqarfii avammut nioqquteqartartut EU-mi niueqateqarfimminnut imaluunniit nunamut allamut niueqateqarnertik imaluunniit avammut nioqquteqarnertik imaluunniit inuussutissanut poortuutissat imaluunniit atortut inuussutissanut attuuttussat akisussaaffigaat, nunamilu pineqartumi niueqatigiinnermut imaluunniit avammut nioqquteqarnermut piumasagaataasut eqqortissallugit, (...)”.

Tak. §11, Suliffeqarfii inuussutissanik nioqqutissiornermik pillugu nammineq nakkutilliinissamut allakkatigut ingerlatseriaaseqarnissaanik piumasagaatinik aalajangersaasoq. ”§11: Piumasagaatinik atuuttunik eqqortitsinissap qulakkeernissaa, eqqortitsinerullu uppernarsaanissaa siunertaralugu, suliffeqarfii avammut nioqquteqartartut namminneq nakkutilliissapput (.....)”.

**Apeqquut nr. 2. Arlaatigut matumunnga sunniuteqaataasunik
Inuussutissalerinermik Aqutsisoqarfimmit aaliangersagaqarpa matumani
pineqartumi avammut tunisassiorsinnaanermut sunniuteqartunik?**

Akissut: Apeqquutip 2-p akinissaanut Fødevarestyrelsi akissuteqaqquneqarpoq, imalu oqaaseqarpoq.

”

USA-mut avammut nioqquteqarsinnaaneq pillugu Fødevarestyrelsi immikkut ittunik malittarisassiuussinikuunanilu killilersuinikuunngilaq. Avammut nioqquteqarnermi piumasaqaatit nalinginnaasut, apeqqutip 1-ip akinerani akissutigineqartut innersuussutigineqarput.

”

Apeqqut nr. 3. Aalisakkat raajallu USA-mut ingerlatinneqannginnerini Danmarkimut assartorneqaqqaartassappat?

Akissut: Apeqqutip 3-p akinissaanut Fødevarestyrelsi akissuteqaqquneqarpoq, imalu oqaaseqarpoq.

”

Nassiussamut avammut nioqquteqarsinnaanermut akuersissummik oqartussat tunniussinnginnerini, oqartussap akisussaasup nassiussanik misissuisinnaanissaa periarfissaassaaq. Aalisakkanik, aalisakkaniillu nioqqutissianik avammut nioqquteqarsinnaanermut akuersissuteqarnissamik USA massakkut piumasaqaateqanngimmat, Kalaallit Nunaannit aalisakkat aamma aalisakkanit nioqqutissiat Danmarkimut nassiunneqassasut piumasaqaataanngilaq.

”

Apeqqut nr. 3a. Tamaappat, marloqiusamik taamatut assartuussineq danskit avammut tunisassiaatut nioqqutissanut qanoq sunniuteqarnerluttarpa?

Akissut: Attuumassuteqanngilaq. Apeqqut 3-mut akissut takuuk.

Apeqqut nr. 4. Arlaatigut amerikami eqqussuinissamut maleruaqquasaasunut aamma peruserisanut qulakkeerinnissimanissamut aaliangersimasunik uppernarsaateqaqqaarnissamut imaluunniit akuersissuteqaqqaarnissamut piumasaqaateqarpa?

Akissut: Apeqqutip 4-p akinissaanut Fødevarestyrelsi akissuteqaqquneqarpoq, imalu oqaaseqarpoq.

”

Aalisakkat aamma aalisakkanit nioqqutissiat (inuussutissat) avammut nioqqutigineqarsinnaanerinit oqartussanit akuersissummik allatigulluunniit uppernarsaammik ilaqartinneqarnissaannik, USA-mi oqartussaasut massakkut piumasaqaateqanngillat.

Taamaakkaluartoq suliffeqarfiup avammut nioqquteqartup malitassaanik, amerikami eqqussinissami allanik piumasaqaateqarpoq. Taamaalilluni suliffeqarfiup inuussutissalerisup USA-mi Food & Drug Administrationimi (FDA)-mi nalunaarsorsimanissani qulakkiissavaa, soorlutaaq nalunaaruteqartarfik aqputigalugu nassiussat tikinnissat pillugit avammut nioqquteqartup amerikami oqartussat siumut ilisimatissagai.

Uillut, uiluillu suli uumasut imaluunniit suliarineqarsimanatik qeritiinnakkat eqqunneqarnissat amerikami oqartussat inerteqqutigaa.

”

Tassunga atatillugu Inuussutissarsiornermut, Niuernermit, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naalagaaffinngornissamullu Naalakkersuisoqarfiup paasissutissiissutigisinnaavaa, Kalaallit Nunaata aamma USA-p akornanni niuernermit (eqqussinermut/avammut nioqquteqarnermit) piumasaqaatit pillugit, Kalaallit Nunaanni aamma Amerikami oqartussat joint Committeemi suleqatigiinneq aqputigalugu arlalinnik ilitsersuusiaqarmata. Ilitsersuutit www.tradeinvest.gl-imiipput, nunanilu taakkunanani marluusuni eqqussuisartut, avammullu nioqquteqartartut malittarisassanik, piumasaqaatinik il.il. ajornannginnerusumik ilisimasaqalersinnaanissaannut suliaallutik.

Taamaalilluni nioqqutissanik USA-mut avammut nioqquteqarnissami malinneqartussanik piumasaqaaterpaaloqarpoq. USA-mut avammut nioqqutigineqartut tamarmik Automated Commercial Environment systemimi (ACE) nalunaarsorneqassapput, tassanilu akitsuutinut killeqarfimmillu illersuinermit (CBP) Amerikami oqartussaasut akuersissutinut akisussaallutik. Inuussutissat eqqarsaatigalugit inuussutissat isumannaassapput, eqqiluissapput, eqqortumillu meqqilerneqarsimassallutik. Suliffissuit inuussutissanik nioqqutissiortartut, uninngasuuteqartartut imaluunniit inuussutissalerisartut U.S. Food & Drug Administrationimi (FDA) nalunaarsorneqassapput, tassungalu avammut nioqquteqartup nassiussat pillugit FDA siumut ilisimatissallugu. Taassuma saniatigut CBP-mut piniarneqarsinnaasumik, eqqussinermi normoqarnissaa piumasaqaatigineqassaaq. Taassuma saniatigut USA-mut avammut nioqqutigineqartut apeqqutaatillugit, akersissutit pillugit oqartussat allat allanik piumasaqaateqarsinnaapput.

Taassuma saniatigut World Customs Organizationip aqutai Harmonized System (HS) malillugit, nioqqutit USA-mut tikittut qulinik kisitsisitalimmik kodelerneqassapput. Nioqqutinut akitsuutinik, akileraarutinillu akiliisoqassanersoq aamma qulaajarneqassaaq. Tamanna US International Trade Commission aqputigalugu pissaaq.

Akitsuutinut killeqarfimmillu illersuineranut (CBP) Amerikami oqartussaasut Amerikami niuerfimmut eqquassinissamik akuersitinnagit, misissuissappatalu misissuitinnagit nassiussanut, nassiunnerinullu aningaasartuutinut, sillimmasiissutinut, uppernarsaatinut, akitsuutit nalunaarutaannut, tunniunneqarnerinut, nassiunneqarnerinilu allanut kina akisussaasuunersoq paasissutissiissutigineqassaaq. Nioqqutit tigussagaanni, eqqunneqarnerini uppernarsaatit attuumassuteqartut CBP-mut nassiunneqassapput.

Apeqqut 5. Kalaallit Nunaata aammalu USA-p akornanni ilanngaaserinikkut akigititaasut imaluunniit niuernikkut isumaqatigiissutaasut qanoq aalisannik aamma raajanik toqqaannartumik niuersinnaanermut sunniuteqarpat?

Akissut: Apeqqutip 5-ip akinissaanut Naalagaaffinngornissamut Nunanullu allanut Naalakkersuisoqarfik akissuteqaqquneqarpoq, imalu oqaaseqarpoq.

”

Paasissutissiissutigineqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaata USA-llu akornanni ullumikkut niueqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqaqqanngimmat. Taamaakkaluartoq USA-mik niueqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqartoqassappat Kalaallit Nunaannit aalisakkanut, raajanullu Amerikami niuerfimmi akitsuutitigut akigititanut sunniuteqassanngillat, taakkua akitsuuteqartinneqanngereeramik, tak. USA's Harmonized Tariff Schedule ([link](#)). Annerusumik nassuiaat, apeqqutip 4-p akinerani aamma taaneqartuni ilitsersuutini nassaarineqarsinnaapput: https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA0211NH.pdf

Taamaattumik aalisakkanik, raajanillu amerikami niuerfimmut avammut nioqquteqarnermi taakkua nalinginut akitsuutitigut akigititat annertusaataanatik, niuernermi toqqaannartumik aqqutit annertusaataassasut nalilerneqarpoq.

Taamaattoq akimmiffiit, akitsuutitigullu akigititanik annikillisaanissamik, tassuunakkullu niuernerunissamut tunngavissaqarlualersitsinissaq, periarfissaqarnerulersitsinissarlu niuernermi isumaqatigiissuteqarnermi siunertat ilagimmatigit oqaatigineqassaaq, Kalaallit Nunaata aamma USA-p akornanni niuernissamik isumaqatigiissusiortoqassappat, tamanna avammut nioqqutigineqarsinnaasunik allanik, matumani assersuutigalugu atortussiassanik avammut nioqquteqartalernissaq ilanngullugu, amerikami niuerfimmu avammut nioqquteqarnissamut periarfissaqarnerulersitsissagaluarmat.

”

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen